

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
факультет української філології, культури і мистецтва
кафедра української мови

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

« _____ »

2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

УКРАЇНСЬКА МОВА У ПРОФЕСІЙНОМУ СПІЛКУВАННІ:
КУЛЬТУРА МОВЛЕННЯ

(повна назва навчальної дисципліни за навчальним планом)

для студентів

спеціальності

061 Журналістика

(шифр і назва спеціальності)

освітнього рівня

першого (бакалаврського)

(назва освітнього рівня, ОКР)

освітньої програми

061.00.05 Міжнародна журналістика

(шифр і назва освітньої програми)

Київ – 2022

Розробники:

Грипас Оксана Юріївна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови.

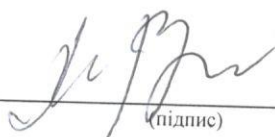
Викладачі:

Грипас Оксана Юріївна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови;

Робочу програма розглянуто і затверджено на засіданні кафедри української мови

Протокол від 2 вересня № 2

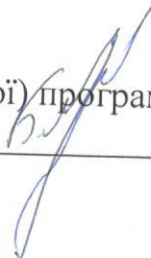
Завідувач кафедри

(підпис)

(М.О. Вінтонів)
(ініціали, прізвище)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми (керівником проектної групи) 061.00.05 Міжнародна журналістика
(назва освітньої програми)
____.____. 202__ р.

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми
(керівник проектної групи)

(О.М. Бикова)
(ініціали, прізвище)

Робочу програму перевірено

02.09.202__ р.

Заступник декана факультету української філології, культури і мистецтва з науково-методичної та навчальної роботи С.І. Горобець

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	
Вид дисципліни	<i>обов'язкова</i>	
Мова викладання, навчання та оцінювання	<i>українська</i>	
Загальний обсяг кредитів / годин	<i>4 / 120</i>	
Курс	<i>1</i>	
Семестр	<i>1</i>	<i>2</i>
Кількість змістових модулів з розподілом:	<i>4</i>	
Обсяг кредитів	<i>2</i>	<i>2</i>
Обсяг годин, у тому числі:	<i>60</i>	<i>60</i>
Аудиторні	<i>28</i>	<i>28</i>
Модульний контроль	<i>4</i>	<i>4</i>
Семестровий контроль	<i>-</i>	<i>-</i>
Самостійна робота	<i>28</i>	<i>28</i>
Форма семестрового контролю	<i>-</i>	<i>залік</i>

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни – формування мовнокомунікативної компетентності студентів; усвідомленої позитивної мовної поведінки; оволодіння нормами сучасної української літературної мови; набуття навичок оперування термінологією майбутньої спеціальності; уміння користуватися різними функційними стилями й підстилями в навчальній діяльності та професійному вжитку; формування навичок комунікативно виправданого використання засобів мови з дотриманням етикету фахового спілкування; формування універсальних компетентностей soft skills.

Завдання навчальної дисципліни:

- виховання в студентів почуття національної свідомості, що значною мірою сприяє підвищенню мотивації вивчення української мови;
- формування комунікативної, мовної, мовленнєвої, предметної, прагматичної, соціокультурної компетентностей студентів на основі свідомого опанування мовної і мовленнєвої теорії;
- корекція орфографічної та пунктуаційної грамотності майбутніх фахівців;
- збагачення словникового запасу студентів термінологічною лексикою та фразеологією.

Вивчення дисципліни формує у студентів освітньої програми 061.00.05 Міжнародна журналістика такі **компетентності**:

загальні:

ЗК-09. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні

ЗК-11. Здатність спілкуватися державною мовою

фахові:

ФК-12. Здатність подавати інформацію у відповідній жанру текстово-візуальній формі з використанням сучасних інформаційних технологій

ФК-18. Здатність використовувати комп'ютерно-інформаційні технології оброблення інформації з метою пошуку, збору та оброблення інформації про країни і регіони світу, послуговуватись сучасними методами і засобами аналізу інформації у практичній професійній діяльності

ФК-19. Здатність розвивати й підтримувати на якісному рівні професійну діяльність: генерувати нові ідеї у професійній сфері; створювати контент з урахуванням розвитку інформаційних технологій та комунікаційних мереж; уміння розпізнавати та нейтралізувати патогенні тексти

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

Впродовж вивчення дисципліни мають бути досягнуті такі **програмні результати навчання**:

ПРН-5 Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення для вирішення професійних завдань;

ПРН-10 Оцінювати діяльність колег з точки зору зберігання та примноження суспільних і культурних цінностей і досягнень;

ПРН-11 Вільно спілкуватися з професійних питань, включаючи усну, письмову та електронну комунікацію, українською мовою;

ПРН-19 Визначати актуальність міжнародної проблематики медіа-продуктів, реалізовувати професійну універсальність у тематичному полі ЗМІ.

Організація навчальної діяльності в центрі культури української мови

Реформування системи вищої освіти на сучасному етапі зумовлює концептуальні зміни в напрямках, цілях, завданнях, змісті освіти, філологічної зокрема, які зорієнтовують передовсім на розвиток особистості, формування творчої ініціативи, мобільності, підвищення конкурентоздатності майбутнього фахівця.

Задля ефективної реалізації концепції нової освітньої стратегії університету програмою передбачено застосування можливостей Центру культури української мови.

Для цього впроваджено систематичне застосування орфоепічних тренінгів, риторичних розминок, дослідницьких завдань, що передбачають карткування мовного матеріалу, укладання мультимедійних словників, опрацювання спеціальної літератури тощо; творчих завдань «Мовне обличчя міста», «Мовна особистість фахівця», «Мовний портрет однокурсника», «Стань співавтором тексту» тощо.

Крім того, студентів залучено до роботи в проблемних групах, до участі в наукових конференціях; мовних конкурсах тощо.

У Центрі заплановано презентації наукових видань з проблем культури української мови, зустрічі з науковцями.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	МКР	
I СЕМЕСТР							
Змістовий модуль 1. КОМУНІКАТИВНІ ОЗНАКИ ФАХОВОГО МОВЛЕННЯ							
Тема 1. <i>Нова редакція Українського правопису: пошук балансу між системними параметрами сучасної мови і різночасовими прикметами української мовної традиції.</i>	11	2	-	4	-	-	5
Тема 2. <i>Складні випадки українського слововживання.</i>	7	-	-	3	-	-	4
Тема 3. <i>Стилістична диференціація сучасної української мови. Стиль мовлення у фаховій комунікації.</i>	9	2	-	3	-	-	4
Тема 4. <i>Риторика і мистецтво презентації.</i>	7	2	-	2	-	-	3
Модульний контроль 1	2					2	
Разом Модуль 1	36	6	-	12	-	2	16
Змістовий модуль 2. ПРОФЕСІЙНА КОМУНІКАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ ФАХІВЦЯ							
Тема 5. <i>Основні ознаки культури мови, мовлення і комунікації.</i>	6	-	-	2	-	-	4
Тема 6. <i>Культура усної професійної комунікації.</i>	10	2	-	4	-	-	4
Тема 7. <i>Основні засоби писемної професійної комунікації.</i>	6	-	-	2	-	-	4
Модульний контроль 2	2					2	
Разом модуль 2	24	2	-	8	-	2	12
Разом I семестр	60	8		20		4	28

II СЕМЕСТР Змістовий модуль 3. НОРМИ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРНОЇ МОВИ І МОВНА ПРАКТИКА ФАХІВЦЯ							
Тема 8. <i>Нормативність сучасного усного мовлення: акцентуаційні норми.</i>	4	-	-	2	-	-	2
Тема 9. <i>Нормативність сучасного усного й писемного мовлення: граматичні норми.</i>	7	1	-	2	-	-	4
Тема 10. <i>Нормативність сучасного усного й писемного мовлення: словотвірні норми.</i>	3	-	-	1	-	-	2
Тема 11. <i>Нормативність сучасного усного й писемного мовлення: орфографічні норми.</i>	5	1	-	2	-	-	2
Тема 12. <i>Нормативність сучасного усного й писемного мовлення: лексичні норми.</i>	5	1	-	2	-	-	2
Тема 13. <i>Нормативність сучасного усного й писемного мовлення: стильові норми.</i>	3	-	-	1	-	-	2
Тема 14. <i>Мовна культура наукового тексту. Мовне оформлення фахової наукової продукції.</i>	5	1	-	2	-	-	2
Модульний контроль 3	2					2	
Разом Модуль 3	34	4	-	12	-	2	16
Змістовий модуль 4. КОМУНІКАТИВНІ ОЗНАКИ ДОВЕРШЕНОГО МОВЛЕННЯ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ							
Тема 15. <i>Точність, логічність, ясність, доречність, багатство (різноманітність) як комунікативні ознаки мовлення майбутнього фахівця.</i>	3	-	-	2	-	-	1
Тема 16. <i>Виразність як комунікативна ознака мовлення майбутнього фахівця. Техніка мовлення (дихання, голос, дикція) та</i>	3	-	-	2	-	-	1

<i>засоби логіко-емоційної виразності.</i>							
Тема 17. <i>Мистецтво колективного обговорення професійних проблем.</i>	8	2	-	2	-	-	4
Тема 18. <i>Культура ділового листування.</i>	3	-	-	1	-	-	2
Тема 19. <i>Термінна лексика професійної комунікації.</i>	3	-	-	1	-	-	2
Тема 20. <i>Особливості міжкультурної комунікації.</i>	4	-	-	2	-	-	2
Модульний контроль 4	2					2	
Разом Модуль 4	26	2	-	10	-	2	12
Разом II семестр	60	6		22		4	28
Усього	120	14	-	42	-	-	56

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1.

КОМУНІКАТИВНІ ОЗНАКИ ФАХОВОГО МОВЛЕННЯ

Тема 1. Нова редакція Українського правопису: пошук балансу між системними параметрами сучасної мови і різночасовими прикметами української мовної традиції.

Нова редакція Українського правопису. Зміни в правописі. Власне зміни у написанні слів (без варіантів). Варіантні доповнення до чинної норми.

Основна література: 2, 4,5. Додаткова: 6,9.

Тема 2. Складні випадки українського слововживання.

Правопис власних назв слов'янського та іншомовного походження. Відмінювання прізвищ та особових імен, власних та загальних назв, аббревіатур, присвійних прикметників, числівників. Особливості українського слововживання.

Основна література: 2, 4. Додаткова: 1,2, 4.

Тема 3. Стилiстична диференціяція сучасної української мови. Стилi мовлення у фаховій комунікації.

Функційні стилі української мови та їх сфери застосування. Основні ознаки функційних стилів. Професійна сфера як інтеграція офіційно-ділового, наукового і розмовного стилів. Текст як форма реалізації мовленнєво-професійної діяльності.

Основна література: 5. Додаткова: 2, 6, 9.

Тема 4. Риторика і мистецтво презентації.

Риторика та основні її закони. Публічний виступ як важливий засіб комунікації переконання. Мистецтво аргументації та його особливості. Презентація як різновид публічного мовлення. Культура сприймання публічного виступу. Види запитань та культура їх формулювання.

Основна література: 3–5. Додаткова: 4, 6, 9.

Змістовий модуль 2.

ПРОФЕСІЙНА КОМУНІКАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ ФАХІВЦЯ

Тема 5. Основні ознаки культури мови, мовлення і комунікації.

Мова і культура мовлення в житті професійного комуніканта. Комунікативні ознаки культури мовлення. Комунікативна професіограма фахівця. Словники у професійному мовленні, їх роль у підвищенні мовленнєвої культури особистості. Мовний етикет та етикетні випадки.

Основна література: 1–4. Додаткова: 1, 7, 8.

Тема 6. Культура усної професійної комунікації.

Усне спілкування та його особливості. Індивідуальні та колективні форми фахового спілкування. Функції та види бесід. Стратегія поведінки під час ділової бесіди. Особливості співбесіди з працедавцем. Етикет телефонної розмови. Етичне використання мобільних телефонів.

Основна література: 1–4. Додаткова: 3,8.

Тема 7. Основні засоби писемної професійної комунікації.

Класифікаційні особливості документів. Національний стандарт України. Вимоги до змісту та розташування реквізитів. Вимоги до бланків документів. Вимоги до тексту документа.

Основна література: 1–3. Додаткова: 4, 5, 9.

Змістовий модуль 3.

НОРМИ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРНОЇ МОВИ І МОВНА ПРАКТИКА ФАХІВЦЯ

Тема 8. Нормативність сучасного усного мовлення: акцентуаційні норми.

Акцентуаційні норми в професійному мовленні майбутнього фахівця. Словесний, логічний та фразовий наголос. Найчастотніші акцентуаційні порушення сучасних мовців.

Основна література: 3, 5. Додаткова: 2, 6.

Тема 9. Нормативність сучасного усного й писемного мовлення: граматичні норми.

Морфологічні норми української мови, їх реалізація в професійному мовленні. Реалізація синтаксичних норм в професійному мовленні.

Основна література: 3, 4. Додаткова: 2,5.

Тема 10. Нормативність сучасного усного й писемного мовлення: словотвірні норми.

Словотвірні норми в професійному мовленні майбутнього фахівця. Найчастотніші порушення словотвірних норм сучасними мовцями.

Основна література: 2, 5. Додаткова: 4,8.

Тема 11. Нормативність сучасного усного й писемного мовлення: орфографічні норми.

Орфографічні норми в професійному мовленні майбутнього фахівця. Найчастотніші порушення орфографічних норм сучасними мовцями.

Основна література: 2, 3. Додаткова: 1,5,6.

Тема 12. Нормативність сучасного усного й писемного мовлення: лексичні норми.

Лексичні норми в професійному мовленні майбутнього фахівця. Найчастотніші порушення лексичних норм сучасними мовцями.

Основна література: 1,5. Додаткова: 2, 7,9.

Тема 13. Нормативність сучасного усного й писемного мовлення: стильові норми.

Реалізація стильових норм в професійному мовленні. Найчастотніші відхилення від стильової норми.

Основна література: 2, 4. Додаткова: 3,4.

Тема 14. Мовна культура наукового тексту. Мовне оформлення фахової наукової продукції.

Мовна культура фахового наукового тексту. Мовне оформлення фахової наукової продукції.

Основна література: 3,4. Додаткова: 1,3,9.

Змістовий модуль 4.

КОМУНІКАТИВНІ ОЗНАКИ ДОВЕРШЕНОГО МОВЛЕННЯ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ

Тема 15. Точність, логічність, доречність, ясність, багатство (різноманітність) як комунікативні ознаки мовлення майбутнього фахівця.

Чистота мовлення в орфоепічному аспекті, в аспекті словотворення та слововживання. Просторічна, жаргонна, діалектна лексика. Доцільність уживання іншомовної лексики, канцеляризмів. Плеоназми, тавтологія як елементи засмічення мови. Стильова, контекстуальна, ситуативна, особистісно-психологічна доречність. Доречність у різних стилях мовлення. Умови доречного мовлення.

Основна література: 2,3. Додаткова: 2,5,8.

Тема 16. Виразність як комунікативна ознака мовлення майбутнього фахівця. Техніка мовлення (дихання, голос, дикція) та засоби логіко-емоційної виразності.

Поняття виразності мовлення. Виразальні засоби художнього та звукового мовлення. Міміка і жести як компоненти виразного мовлення. Логічна та інтонаційна виразність як елементи структурно-інтонаційної організації тексту. Мовні та позамовні засоби логічної виразності.

Основна література: 3-5. Додаткова: 1, 6–9.

Тема 17. Мистецтво колективного обговорення професійних проблем.

Мистецтво перемовин і його особливості. Збори як форма прийняття колективного рішення. Нарада та особливості ефективного її проведення. Дискусія як форма колективного обговорення професійних проблем.

Основна література: 2, 4. Додаткова: 3, 6, 9.

Тема 18. Культура ділового листування.

Класифікація листів, їх реквізити. Особливості оформлення листів. Етикет ділового листування.

Основна література: 2,5. Додаткова: 1,7.

Тема 19. Термінна лексика професійної комунікації.

Термін та його ознаки. Термінологія як система. Загальногалузєва, міжгалузєва і вузькоспеціальна термінологія. Способи творення термінів.

Основна література: 3, 4. Додаткова: 2, 3, 9.

Тема 20. Особливості міжкультурної комунікації.

Робота в освітньому центрі культури української мови.

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	3	3	1	1	2	2	1	1
Відвідування семінарських занять	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Відвідування практичних занять	1	6	6	4	4	6	6	5	5
Робота на семінарському занятті	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Робота на практичному занятті	10	6	60	4	40	6	60	5	50
Лабораторна робота (зокрема допуск, виконання, захист)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Виконання завдань для самостійної роботи	5	6	30	4	20	6	30	5	25
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом		-	124	-	90	-	123	-	106
Максимальна кількість балів:	443								
Розрахунок коефіцієнта:	4,43								

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Зміст завдання	Академічний контроль	Бали
Модуль 1. Комунікативні ознаки фахового мовлення		
Самостійна 1. Власне зміни у написанні слів (без варіантів) у правописі	Індивідуальне опитування	5
Самостійна 2. Варіантні доповнення до чинної норми у правописі	Індивідуальне опитування	5
Самостійна 3. Відмінювання прізвищ та особових імен.	Тестові завдання в електронному курсі	5
Самостійна 4. Відмінювання власних та загальних назв, аббревіатур.	Тестові завдання в електронному курсі	5

<i>Самостійна 5.</i> Творення та відмінювання присвійних прикметників	Тестові завдання в електронному курсі	5
<i>Самостійна 6.</i> Особливості українського слововживання.	Тестові завдання в електронному курсі	5
<i>Модуль 2. Професійна комунікація особистості фахівця</i>		
<i>Самостійна 7.</i> Словники у професійному мовленні.	Індивідуальне опитування	5
<i>Самостійна 8.</i> Мовний етикет та етикетні випадки.	Індивідуальне опитування	5
<i>Самостійна 9.</i> Класифікаційні особливості документів.	Індивідуальне опитування	5
<i>Самостійна 10.</i> Вимоги до тексту документа.	Індивідуальне опитування	5
<i>Модуль 3. Норми української літературної мови і мовна практика фахівця</i>		
<i>Самостійна 11.</i> Акцентуаційні норми Логічний та фразовий наголоси.	Індивідуальне опитування	5
<i>Самостійна 12.</i> Словотвірні норми. Порухення словотвірних норм.	Тестові завдання в електронному курсі	5
<i>Самостійна 13.</i> Лексичні норми. Суржик як порушення мовних норм.	Індивідуальне опитування	5
<i>Самостійна 14.</i> Морфологічні норми. Рід іншомовних слів.	Тестові завдання в електронному курсі	5
<i>Самостійна 15.</i> Синтаксичні норми.	Тестові завдання в електронному курсі	5
<i>Самостійна 16.</i> Порухення орфографічних норм.	Тестові завдання в електронному курсі	5
<i>Модуль 4. Комунікативні ознаки мовлення майбутнього фахівця</i>		
<i>Самостійна 17.</i> Чистота мовлення та етика спілкування.	Індивідуальне опитування	5
<i>Самостійна 18.</i> Сильова диференціація та багатство мовлення.	Індивідуальне опитування	5
<i>Самостійна 19.</i> Колективне обговорення професійних проблем.	Індивідуальне опитування	5
<i>Самостійна 20.</i> Культура ділового листування.	Індивідуальне опитування	5
<i>Самостійна 21.</i> Термінологія професійної комунікації.	Індивідуальне опитування	5
Разом	105	

Критерії оцінювання виконання студентами завдань для самостійної роботи

Самостійна робота студентів з навчальної дисципліни «Українська мова у професійному спілкуванні: культура мовлення» оцінюється за наступними параметрами:

5 балів – завдання для самостійної роботи виконане в повному обсязі, лаконічно, змістовно, обґрунтовано, із наведенням прикладів і застосуванням методу аналізу та творчого підходу. Студент самостійно працює з науковою літературою; оцінює комунікативні явища, професійні ситуації; робить висновки; вміє формулювати й обґрунтовувати власну позицію; володіє правилами написання рефератів та підготовки презентацій; креативно підходить до виконання завдання; має комунікативні вміння і навички; прагне до самовдосконалення і саморозвитку.

4 балів – завдання для самостійної роботи виконане в повному обсязі, лаконічно, змістовно, обґрунтовано, але з певними помилками щодо викладу матеріалу та без наведення прикладів до окремих фактів і явищ. Студент працює із запропонованою науковою літературою; робить висновки; володіє правилами написання рефератів та підготовки презентацій і втілює їх у практику. Однак у процесі відтворення самостійно дібраного матеріалу простежується брак власних суджень, прояву креативності й ініціативності.

3 бали – завдання для самостійної роботи виконане в повному обсязі, але з порушенням логіки й послідовності викладу матеріалу та без ілюстрування прикладами. У роботі допускаються стилістичні помилки, неточне вживання термінів, довільне витлумачення фактів. Студент працює із запропонованою науковою літературою, але аналізує її примітивно, без висвітлення власної позиції; володіє правилами написання рефератів та підготовки презентацій, але втілює їх у практику допускаючи грубі помилки та уникаючи використання фахової термінології.

2 бали – завдання для самостійної роботи виконане не в повному обсязі, частково самостійно і за певним зразком. Студент володіє матеріалом на початковому рівні, викладає його хаотично і необґрунтовано, без дотримання мовних норм; має фрагментарні навички роботи з науковими джерелами і не вміє робити висновки; володіє правилами написання рефератів та підготовки презентацій, але не втілює їх у практику; комунікативні вміння і навички мають низький рівень розвитку.

1 бал – виконано менше половини завдання для самостійної роботи. Матеріал фрагментарний, не систематизований, не ілюстрований прикладами, порушена структура викладу. Його основу складає необґрунтоване копіювання чужих думок, фраз і позицій. Студент не вміє працювати з науковими джерелами і робити власні висновки; не володіє правилами написання рефератів та підготовки презентацій; відсутній творчий компонент даного виду діяльності; комунікативні вміння і навички мають дуже низький рівень розвитку.

0 балів – більшу частину самостійного завдання не виконано. Студент лише частково володіє навчальним матеріалом, не вміє чітко, лаконічно й

послідовно висвітлювати його; не працює з науковими і навчальними джерелами і не володіє правилами написання рефератів та підготовки презентацій; майже відсутні творчі та комунікативні вміння і навички.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Кожний модуль включає бали за *модульну контрольну роботу* (модульний контроль).

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в робочих зошитах студентів або на окремих аркушах. За умови навчання онлайн – в електронному форматі.

Модульний контроль здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Критерії оцінювання виконання студентами модульних контрольних робіт (10 балів за виконані тестові завдання + 15 балів за виконане творче завдання)

21-25 балів – завдання модульної контрольної роботи виконані в повному обсязі, лаконічно, змістовно, обґрунтовано, із наведенням прикладів і застосуванням методу аналізу та творчого підходу. Студент самостійно працює, оцінює комунікативні явища, професійні ситуації; робить висновки; вміє формулювати й обґрунтовувати власну позицію; володіє правилами написання есе, резюме, автобіографії, листів та підготовки презентацій тощо; креативно підходить до виконання завдань; має комунікативні вміння і навички.

15-20 балів – завдання модульної контрольної роботи виконані в повному обсязі, лаконічно, змістовно, обґрунтовано, але з певними помилками щодо викладу матеріалу та без наведення прикладів до окремих фактів і явищ. Студент робить висновки; володіє правилами написання есе, резюме, автобіографії, листів та підготовки презентацій тощо і втілює їх у практику. Однак у процесі відтворення самостійно дібраного матеріалу простежується брак власних суджень, прояву креативності й ініціативності.

9-14 балів – завдання модульної контрольної роботи виконані в повному обсязі, але з порушенням логіки й послідовності викладу матеріалу та без ілюстрування прикладами. У роботі допускаються стилістичні помилки, неточне вживання термінів, довільне витлумачення фактів. Студент не висвітлює власної позиції; володіє правилами написання есе, резюме, автобіографії, листів та підготовки презентацій тощо, але втілює їх у практику допускаючи грубі помилки та уникаючи використання фахової термінології.

3-8 балів – завдання модульної контрольної роботи виконані не в повному обсязі, частково самостійно і за певним зразком. Студент володіє матеріалом на початковому рівні, викладає його хаотично і необґрунтовано, без дотримання мовних норм; має фрагментарні навички роботи з науковими джерелами і не вміє робити висновки; володіє правилами написання та підготовки есе, резюме,

автобіографії, листів та підготовки презентацій тощо, але не втілює їх у практику; комунікативні вміння і навички мають низький рівень розвитку.

0-2 бали – виконано менше половини завдань для самостійної роботи. Матеріал фрагментарний, не систематизований, не ілюстрований прикладами, порушена структура викладу. Його основу складає необґрунтоване копіювання чужих думок, фраз і позицій. Студент не вміє робити власні висновки; не володіє правилами написання есе, резюме, автобіографії, листів та підготовки презентацій тощо; відсутній творчий компонент даного виду діяльності; комунікативні вміння і навички мають дуже низький рівень розвитку.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Семестровий контроль із навчальної дисципліни «Українська мова у професійному спілкуванні: культура мовлення» здійснюється у формі *заліку*.

Залік отримують ті студенти, які відвідували лекційні заняття, виконували практичні, самостійні та контрольні модульні роботи і мають у сукупності за всі види діяльності не менше *60 балів*.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Проаналізувати роль мови в суспільному житті.
2. Проаналізувати роль писемну та усну форми літературної мови.
3. Проаналізувати роль мовну норму та кодифікацію.
4. Проаналізувати роль ЗМК у виробленні і становленні мовної норми.
5. Розкрити поняття «культура мовлення». Роль суб'єктивних і об'єктивних факторів у становленні культури мовлення.
6. Назвати основні проблеми культури мови в засобах масової інформації.
7. Проаналізувати мистецтво мовлення в масовій комунікації.
8. Охарактеризувати диференціацію типових помилок в мові медіа.
9. Назвати орфоепічні норми в мові медіа. Вимова голосних і приголосних звуків в українській мові.
10. Назвати особливості наголошування слів в українській мові.
11. Охарактеризувати принципи сучасного українського правопису.
12. Позначення м'якості приголосних на письмі. Найважливіші правила вживання м'якого знака.
13. Назвати правила вживання апострофа в сучасному українському правописі. Сполучення літер йо – ьо.
14. Назвати правила правопису префіксів у сучасній українській літературній мові.
15. Пояснити правопис слів іншомовного походження в сучасній українській літературній мові.
16. Пояснити написання власних та загальних назв в сучасній українській літературній мові. Проаналізувати правила вживання великої літери у власних назвах.

17. Назвати правила написання складних слів разом, через дефіс та окремо.
18. Розкрити лексичні норми в медіа. Лексичні запозичення з інших мов.
19. Проаналізувати лексику української мови з погляду сфер вживання.
20. Охарактеризувати плеоназми в професійному мовленні. Назвати види лексичних порушень.
21. Розкрити значення електронних словників та роль інтернету в мовній і мовленнєвій освіті.
22. Проаналізувати морфологічні норми української мови, їх реалізація в професійному мовленні.
23. Назвати особливості творення й вживання іменникових форм. Назвати особливості відмінювання іменників I-IV відмін. Варіантні парадигми.
24. Проаналізувати особливості відмінювання прикметників твердої, м'якої груп та на -лиций. Особливості використання числівників. Відмінювання числівників.
25. Назвати особливості використання займенників у професійному мовленні.
26. Назвати правила відмінювання кількісних числівників. Назвати типові помилки у професійному мовленні при творенні відмінкових форм числівників.
27. Проаналізувати особливості перекладу прийменників з російської мови.
28. Розкрити закономірності творення дієприкметників у сучасній українській літературній мові.
29. Назвати пунктуаційні норми в мові медіа.
30. Назвати синтаксичні норми: відокремлені означення, узагальнювальні слова при однорідних членах речення.
31. Назвати особливості пунктуації в реченнях з уточнювальними членами речення.
32. Навести правила вживання розділових знаків у реченнях з прямою мовою.
33. Проаналізувати правила оформлення цитат.
34. Назвати особливості партитури тексту.

6.6. Шкала відповідності оцінок

<i>Рейтингова оцінка</i>	<i>Оцінка за стобальною шкалою</i>	<i>Значення оцінки</i>
А	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками.
В	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок.
С	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок.

D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь).
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання, за умови належного самостійного доопрацювання.
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни.

7. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА БЛОКУ ДИСЦИПЛІН

Разом 120 годин: лекції – 14 годин, практичні заняття – 42 годин, самостійна робота – 56 години, модульний контроль – 8 годин

Тиждень	I-2 семестр															
Модулі	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I				ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II			ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III					ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV			
Назва модуля	КОМУНІКАТИВНІ ОЗНАКИ ФАХОВОГО МОВЛЕННЯ				ПРОФЕСІЙНА КОМУНІКАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ ФАХІВЦЯ			НОРМИ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРНОЇ МОВИ І МОВНА ПРАКТИКА ФАХІВЦЯ					КОМУНІКАТИВНІ ОЗНАКИ ДОВЕРШЕНОГО МОВЛЕННЯ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ			
Кількість балів за модуль	108				74			139					122			
Загальна кількість балів	443 / 4,43 = 100															
Лекції	3				1			2					1			
Дати																
Теми практичних занять	<i>Нова редакція Українського правопису (1+10 балів)</i>				<i>Пошук балансу між системними вимогами сучасної мови та українського словозміщення (1+10 балів)</i>			<i>Складні випадки українського стилістична диференціація сучасної української мови. Стиль мовлення у фаховій риторика і мистецтво презентації (1+10 балів)</i>					<i>Основні ознаки культури мови, мовлення і комунікації (1+10 балів)</i>			
Самостійна робота	5 балів				5 балів			5 балів					5 балів			
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота (25 балів)				Модульна контрольна робота (25 балів)			Модульна контрольна робота (25 балів)					Модульна контрольна робота (25 балів)			
Підсумковий контроль	Залік															

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основна література

1. Архангельська А. *Femina cognita*. Українська жінка у слові й словнику. Київ, 2019. 520 с.
2. Заболотний О., Заболотний В. *Правильне мовлення*. Київ, 2020. 272 с.
3. Маруніч І., Гайдаєнко І. *Ділове спілкування та культура мовлення*. Київ, 2019. 224 с.
4. Микитюк О. *Сучасна українська мова: самобутність, система, норма* : навч. посіб. 6-те вид., зі змін. Львів : Львівська політехніка, 2020. 440 с.
5. Пасинок В.Г. *Основи культури мовлення*. Київ, 2019. 184 с.

Додаткова література:

1. Городенська К. Г. *Українське слово у вимірах сьогодення* : монографія. Київ : КММ, 2019. 208 с.
2. Заєць В. Г. *Форми дієприкметників: способи врегулювання ня: порушень мовної норми (на матеріалі сучасної української мови)*. *Studia Philologica* : зб. наук. пр. 2017 (8). С. 24-28.
3. Заєць В. Г. *Дериваційна парадигма дієслова (на матеріалі художньої прози Є.Гуцала)*. *Studia Linguistica* : зб. наук. пр. 2018 (XIII). С. 92-105/
4. Клименко Н.Ф. *Як народжується слово* : монографія. Київ : Академперіодика, 2017. 247 с.
5. Личук М., Навальна М., Молоткіна Ю. *Динаміка запозичень в українській мові на початку XXI століття* : монографія. Київ : Компринт, 2021. 228 с.
6. Стишов О.А. *Динаміка лексичного складу сучасної української мови*: навч. посібник. Київ. 2019.195 с
7. *Українська мова професійного спілкування*. URL: https://pidruchniki.com/1435072247592/dokumentoznavstvo/ukrayinska_mova_profesiyngo_spilkuvannya
8. *Український правопис*. Київ : Наукова думка. 2019. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/05062019-onovl-pravo.pdf>
9. Стишов О. А. *Українська лексика кінця XX століття: (На матеріалі мови засобів мас. інформації)* : [Монографія]. Київ : Пугач, 2005. 388 с.
10. Чемеркін С. Г. *Українська мова в інтернеті: позамовні та внутрішньо-структурні процеси*. Київ. 2009. 240 с. Режим доступу : http://ndiu.org.ua/book/chemerkin_book.pdf
11. *Теорія медіалінгвістики: підручник /Л.Шевченко, Д.Сизонов*. Київ : ВПЦ «Київський ун-т», 2021. 214 с.
12. *Український правопис*. Київ : Наукова думка. 2020. 390 с.
13. Goldman E. *Strategic Communication : A Tool for Asymmetric Warfare / Small Wars Journal*, October 6, 2007, p. 6. [Electronic resource]. Access mode : <http://smallwarsjournal.com/blog/strategic-communication-a-tool-forasymmetric-warfare>.
14. Tannen D. *Du kannst mich einfach nicht verstehen. Warum Maenner undFraue aneinander vorbeireden*. Hamburg, 1991. 164 p.

Інтернет-ресурси

1. Конституція України (чинна з 1996 р. зі змінами). URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws>

2. Культура мови і культура мовлення. Комунікативні ознаки культури мовлення.
URL:

https://pidruchniki.com/1040101747600/dokumentoznavstvo/kultura_movi_kultura_movlen_nya_komunikativni_oznaki_kulturi_movlennya

3. Лексичні норми мови професійного спілкування. URL:
https://pidruchniki.com/1814081747605/dokumentoznavstvo/leksichni_normi_movi_profes_iynogo_spilkuvannya

4. Українська мова: Енциклопедія. URL: <http://litopys.org.ua/ukrmova/um.htm>

5. Українська мова в Інтернеті. URL: <http://novamova.info/>

6. Український правопис (2019). URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-sередnya-osvita/navchalni-programi/ukrayinskij-pravopis-2019>

7. Уроки державної мови. URL: <http://mova.kreschatic.kiev.ua/>

8. Центр культури української мови. URL: <https://centrkum.blogspot.com/>